

РЕШЕНИЕ

№ 7713

гр. София, 11.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,
в публично заседание на 16.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **2833** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-чл.178от Административно процесуалния кодекс (АПК), вр.чл.69 и сл. от Закона за гражданската регистрация (ЗГР).

Образувано е по жалба от А. Р. А., чрез пълномощника й-адв.Д. Л., АК-В., срещу отказ за регистрация на граждански брак, сключен между български граждани в чужбина, инкорпориран в писмо изх.№РНИ23-УГ01-159-/1/ от 01.03.2023 година на кмета на Район „Нови Искър“-Столична община, постановен по заявление на жалбоподателката с вх. № РНИ23-УГ01-159/ 03.02.2023 година.

Наведеното основание за оспорване е за противоречие с материалния закон, аргументирано с доводи, черпени от чл.6, ал.3 от Кодекса на международното частно право (КМЧП) и чл.8, вр. чл.12 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (Конвенцията) и решения на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ).

С писмения отговор по жалбата, инкорпориран в съпроводителното писмо по изпращане адм. преписка на съда, процесуалният представител на ответника-юрк. П. Е.-Д. оспорва основателността на жалбата, като поддържа, че оспореният отказ е съответен на чл.46, ал.1 от Конституцията на Република България (Конституцията) и чл.5 от Семейния кодекс (СК). Заявява искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание пред Административен съд София-град, жалбопо-дателката не се явява лично. Представява се от адв. Е. А., която моли за уважаването на жалбата и за

присъждането на направените по делото разноси, съгл. списъка по чл.80 ГПК, вр. чл.144 АПК, който прилага. Изложените съображения, в приложените в хода по същество писмени бележки по същество преповтарят тези от жалбата.

Заинтересованата страна (ЗС) Е. В. З. не депозира писмен отговор по жалбата, не се явява и не се представлява в съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София- град, след като обсъди релевираните с жалбата основания и доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

Административното производство е започнало с подаването от А. Р. А. до кмета на Район „Нови Искър“-Столична община на заявление за регистрация на граждански брак, сключен в чужбина.

Към заявлението е приложено копие от акт за граждански брак, с превод на български език. От него е видно, че заявителката А. Р. А. и ЗС Е. В. З. са сключили брак на 22.09.2022 г. на остров Г., Република М.

По делото няма спор, че жалбоподателката и ЗС са български граждани.

По заявлението е постановен отказ за регистрация на брака, по съображения, че не са налице условията за сключване на брак по българското законодателство, а именно лицата да са от различен пол (мъж и жена)-чл.46, ал.1 от Конституцията, чл.2, т.2 и чл.5 СК.

При така приетото за установено от фактическа страна, съдът обуславя следните правни изводи:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с определението от з.з. на 09.06.23 г. за насрочване на делото и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ от съда.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният отказ е издаден от компетентен орган, в предписаната от закона форма и при спазване на административно производствените правила.

Компетентността на органа- кмета на Район „Нови Искър“-Столична община е по делегация. Възможността за делегация е законово установена в чл.35, ал.3 ЗГР, а със Заповед №СОА20-РД09-523/03.01.2020 година кметът на СО е делегирал на кмета на Район „Нови Искър“-Столична община функцията си на длъжностно лице по гражданска регистрация.

Отказът е в писмена форма и съдържа съществените реквизити по чл.59, ал.2 АПК. Изложени са фактическите и правни съображения за издаването на акта, които позволяват на заявителя да разбере основанията на органа за упражненото правомощие да постанови отказ, а на съда да упражни контрол за законосъобразност. Правилно са възприети от органа и релевантните по случая факти, а и те не се оспорват от жалбоподателката.

По приложението на материалния закон съдът излага следното:

Предвид твърденията в жалбата, жалбоподателката несъмнено е наясно с нормите на чл.46, ал.1 Конституцията и чл.5 СК. В съответствие с тях, бракът е доброволен съюз между мъж и жена. Законен е само гражданският брак. (В този смисъл и Решение № 15 от 26.10.2021 г. на КС по к. д. № 6/2021 г.).

За да обоснове неправилното приложение на закона, жалбоподателката се позовава на чл.6, ал.3 КМЧП. Възражението е неоснователно, по следните съображения:

В случая се касае не за акт за гражданска регистрация, съставен за събитие, настъпило на територията на страната, а за такова установено от чужди длъжностни лица по гражданска регистрация и приложимата регламентация за регистрация на брака в Република България се съдържа чл.69-чл.72 ЗГР и чл.20-чл.22 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация.

В съотв. с чл.69 ЗГР и гражданите на Република България, които се намират в чужбина, могат да поискат при спазване на българските или местните закони съставянето на актове за гражданско състояние от съответния български дипломатически или консулски представител, или от чуждестранните местни органи по гражданското състояние в мястото, където са настъпили събитията, подлежащи на регистрация.

В чл. 20, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация (Наредбата) също се говори за регистриране на брак, сключен в чужбина. В този смисъл е и предвидената възможност за български граждани да сключват граждански брак пред компетентен орган на чужда държава и да поискат при спазване на българските или местните закони издаване на актове за гражданско състояние от чуждестранни местни органи по гражданска регистрация -чл. 6, ал. 3 КМЧП, на който се позовава жалбоподателката и чл. 69 ЗГР.

Регистрацията на брак, сключен в чужбина по арг. от чл.20, ал.1 и ал.2 от Наредбата се осъществява чрез съставянето на акт за граждански брак в Република България.

Спорът по делото свежда до въпроса може ли длъжностно лице по гражданско състояние на РБългария да откаже да регистрира валиден, спрямо законите на държавата по местосключването му, брак между български граждани, ако бракът противоречи на българското законодателство.

Отговорът е положителен, преценен вкл. през призмата на чл. 45, ал.1-3 от КМЧП. Съгл. тях, разпоредба на чуждо право, определено като приложимо от този кодекс, не се прилага само ако последиците от нейното прилагане са явно несъвместими с българския обществен ред. Несъвместимостта се преценява, като се държи сметка за степента на връзка на отношението с българския правен ред и значимостта на последиците от прилагането на чуждото право. Когато се установи посочената в ал. 1 несъвместимост, прилага се друга подходяща разпоредба от същото чуждо право. В случай че такава няма, прилага се разпоредба от българското право, ако това е необходимо за уреждане на отношението.

К. съд в Решение № 15 от 26.10.2021 г. по к. д. № 6/2021 г. сочи, че вграденото в основата на Конституцията ценностно ядро по въпросите на брака и семейството, зачитането на националната идентичност на Република България като член на ЕС изисква съобразяване на установените в Основния закон на страната принципи, ценности и традиционни разбирания, обусловили конституционната уредба на брака („доброволен съюз между мъж и жена“) и семейния статус на лицата. Според Решение на СЕС (Голям състав) от 5 юни 2018 г., К. и Х., С-673/16, „безспорно правилата за гражданското състояние, към които спадат правилата за брака, са от компетентността на държавите членки, а правото на Съюза не засяга тази тяхна компетентност (вж. в този смисъл Решение от 2 октомври 2003 г., Г. А., С-148/02, т.25, Решение от 1 април 2008 г., М., С-267/06, т.56, Решение от 14 октомври 2008 г., Г. и П., С-353/06, т.16)“, и „в този смисъл държавите членки разполагат със свободата да предвидят или да не

предвидят брак между лица от един и същи пол“ (Решение от 24 ноември 2016 г., П., С-443/15, т.59). В същото решение, като е взел предвид „основното значение на института на брака и волята на редица държави членки да се придържат и занапред към разбирането за този институт като съюз между мъж и жена“, СЕС обръща внимание, че „съгласно член 4, параграф 2 ДЕС Съюзът зачита националната идентичност на държавите членки, присъща на техните основни политически и конституционни структури.

В решението изрично е изложено още, че начинът, по който държавните органи в системите на различните власти ще приложат това решение на Съда при осъществяване на своите функции, ангажира тяхната конституционна и законова компетентност, но при зачитане на даденото от Конституционния съд задължително тълкуване, според което в Конституцията на Република България (а следователно - и в българското право, чиито фундамент е именно Конституцията), понятието „пол“ като обуславящо личния и семейния статус на гражданите има само биологично съдържание. КС изрично обръща внимание, че според установената му практика всяко незачитане на неговите актове „е нарушение на самия основен закон, защото засяга основните принципи, залегнали в чл. 4, ал. 1 за правовата държава, която се управлява според Конституцията и законите в страната“ (Решение № 8 от 2010 г. по к.д. № 2/2010 г.).

Следователно изключена е всяка свобода на преценка и тълкуване от съдията по делото, след като предметът на делото е свързан с решаването на въпрос за брака като съюз между мъж и жена.

След като сключването на брак между лица от един и същи пол засяга вграденото в основата на Конституцията ценностно ядро по въпросите на брака и семейството и националната идентичност на Република България, според КС, то за нито един разумен страничен наблюдател не би могло да съществува съмнение, че зачитането от административен орган или от съда на законите на държавата по местосключване на брака е недопустимо-то е несъвместимо с българския правен ред и бракът не може да бъде регистриран в Република България.

Неоснователно е и позоваването на чл.8, вр.чл.12 от Конвенцията и на практиката на ЕСПЧ. Не само решенията, на които се позовава защитата на жалбоподателката, но и в най-новото си решение от 5 септември по делото „К. и Б. срещу България“, ЕСПЧ зачита установеното в чл.12 от Конвенцията право за встъпване в брак в съответствие с националните закони, регулиращи упражняването му. ЕСПЧ настоява за друго- за национална регулация на отношенията (без сключването на брак) на еднополовите двойки, за да имат правна защита на личния и семейния им живот.

Предметът на делото обаче касае единствено правото на регистрация на сключен в чужбина брак между двама български граждани от един и същ пол чрез съставянето от компетентното длъжностно лице на Република България на акт за граждански брак, който пряко би ги легитимирал като съпрузи. Изцяло извън предмета на делото е съществува ли национална регулация, която касае други- небрачни отношения между жалбоподателката и ЗС по делото, даваща правна защита на личния и семейния им живот.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК правото на разноси е възникнало за ответника за защитата му, осъществена от юрисконсулт. То е надлежно упражнено, като приключването на устните състезания по делото е поискано присъждането на юрисконсултско възнаграждение (чл.81 ГПК, вр.чл.144

АПК). При съобразяване с предмета на делото и обстоятелството, че осъществената защита се изразява единствено в изготвения писмен отговор на жалбата, и на основание чл.24, изр. 1-во от Наредбата за заплащането на правната помощ, вр.чл. 37 от Закона за правната помощ, съдът определя възнаграждение в минималния му нормативно установен размер-100 лева.

Воден от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2, предл.5-то и чл.143, ал.3 АПК, Административен съд София- град, Второ отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Р. А., чрез пълномощника-адв.Д. Л., АК-В., срещу отказ за регистрация на граждански брак, сключен между български граждани в чужбина, инкорпориран в писмо изх.№РНИ23-УГ01-159-1/ от 01.03.2023 година на кмета на Район „Нови Искър“-Столична община, постановен по заявление на жалбоподателката с вх. № РНИ23-УГ01-159/ 03.02.2023 година.

ОСЪЖДА А. Р. А. с ЕГН [ЕГН] да заплати на Столичната община сумата в размер на 100 (сто) лева, разноси по делото.

Решението може да бъде оспорено с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него.

СЪДИЯ: